

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

THESE ARE THE
DEFINITIONS
OF REAL NUMBERS
AND BEING IN
THE REAL NUMBER
SYSTEM IS A
PROPERTY OF THE
REAL NUMBERS

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ NEDİR?

□ Öğrenme : Algılama, organize etme, depolama ve gerektiğinde bilgiyi göstermeyi içeren bilginin kazanılması işlevidir.

Bu tanıma göre önce bilgi beyne ulaşmalı (girdi), sonra organize edilmeli, anlaşılmalı (bütünleme), ardından depolanmalı (bellek) ve gerektiğinde dışarı verilmeli yani kullanılmalıdır.

Öğrenme sürecinde yaşanan bu aşamalardan birinde ya da birkaçında bir sorun olduğunda Özgül Öğrenme Güçlüğü ortaya çıkar.

Kiřinin zekasının normal ya da normalin üstünde olmasına rağmen, yaşı, zekası ve verilen eğitim düzeyine göre beklenen düzeyde öğrenememesi

Disleksi (özel öğrenme güçlüğü) olarak tanımlanır.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNÜN NEDENLERİ

Özgül öğrenme güçlüğü'nün nedeni tam olarak bilinmemektedir. Ancak yapılan araştırmalara göre aşağıdaki faktörlerin özgül öğrenme güçlüğüne neden olduğu sanılmaktadır.

- 1) Genetik Etmenler: Bazı araştırmalara göre öğrenme yetersizliği olan çocukların % 25-60'ında sorunun genetik olduğu bildirilmiştir. Özgül öğrenme güçlüğü olan çocukların anne babalarında benzer sorunlar olma olasılığı normal popülasyondan 5-12 kat fazla, ikiz çocuklarda ise (bir çocukta varsa diğerinde olma olasılığı yüksek) özgül öğrenme güçlüğü olma olasılığı yüksektir.
- Ayrıca annenin hamilelik döneminde geçirmiş olduğu bir takım hastalıklar, alkol ve uyuşturucu kullanımı, doğum esnasında yaşanan birtakım olumsuzluklar özgül öğrenme güçlüğüne neden olmaktadır.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNÜN NEDENLERİ

2)Beyin Hasarı: Çocuğun geçirmiş olduğu kazalar, çarpmalar ve birtakım hastalıklar sonucu beyinde meydana gelen hasarlar da özgül öğrenme güçlüğüne neden olabilir.

3)Nörolojik Fonksiyonlarda Bozukluk: Öğrenme için gerekli olan aşamalardaki bozukluklar

a) Girdi-Çıktı : Gelen bilgilerin duyu organlarıyla beyine girmesi, algılanmasıdır. Özgül öğrenme güçlüğü olan kişi bu aşamada harfleri ters algılayabilir. Örneğin; “b”yi “d”, “6”yi “9”, “z”yi “s” gibi ya da “çok” yerine “koç”, “ev” yerine “ve”, seslerde ise “f-v”, “b-m”yi karıştırma, sağ-sol karıştırma gibi.

b) İşlem: Gelen bilginin kaydedilip, organize edilmesi, anlaşılması, yorumlanmasıdır. Bu alanda sorun olması günlerin, ayların, alfabedeki harflerin yerlerinin karıştırılması gibi sorunlar yaşanabilir.

c)Bellek: Anlaşılan bilgilerin tekrar kullanılmak üzere depolanmasıdır. Öğrenme bozukluklarında daha çok kısa süreli bellek sorunları görülür.

EN ÇARPICI ÖZELLİĞİ

Bu bireyler herhangi bir fiziksel veya zeka olarak problem olmamasına karşın dinleme, konuşma, okuma-yazma, matematik gibi alanlardaki becerilerin kazanımında ve kullanımında güçlükler yaşayan bireylerdir.

Çocuk sözü edilen becerilerde yaşına ve zekasına oranla düşük performans göstermektedir. Çocuğun zihinsel yeteneği olmasına rağmen, akademik açıdan gerilik göstermesi, öğrenme güçlüğü'nün en çarpıcı özelliğidir. Bir çok çocuk için öğrenme güçlükleri, okula başladıklarında ve akademik becerileri kazanmakta başarısız olduklarında göze çarpar.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

- 1) Özgül öğrenme güçlüğü olan öğrenci, şekil ve pozisyona dayalı karıştırmalar yapar. Harf ya da kelimeleri birbirlerine karıştırır ve ters görür. Örneğin b yerine p ya da d, koç yerine çok, ve yerine ev yazar ya da okur. Harf kelime ya da satır atlar. Uzaklık, boyut, derinlik algılamada zorlanır. Sesleri ayırt edemez veya birine odaklanamaz. Dokunarak bir nesneyi tanımlayamaz, şeklini, sayısını ayırt edemez. Okuma, yazma, yön bulma ve dağınık bir çekmecedен aradığı objeyi bulmada, çok sesli bir ortamda söylenileni duyma ve anlamada, hızlı bir konuşmayı izleme ve bütünüyle algılamada zorluk çekerler.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

2) Özel öğrenme güçlüğü olan çocuk, duyduğu ya da okuduğu bir öyküyü doğru sırada aktaramaz, okunan bir yazının akışını doğru sırası ile takip edemez, harflerin dizgisini karıştırır, ayları, günleri sırasıyla sayamaz, öncesini sonrasını karıştırır. Kelimelerin kullanılış biçimlerine göre taşıdıkları anlamı ayırt edemez, şakaları ve deyimleri anlamakta zorlanır. Bir konunun ana fikrini bulamaz. Yaşamını programlayamaz ve çevresini düzenleyemez.

Düşünmeden okuma (kafadan atma) vardır. Öğrenci kelimenin bir kısmını okur (örneğin ilk heceyi) diğerlerini tahmin eder ve genelde yanlış okur. Bu durum, resimlerle yapılan öğretimde daha belirgin olarak ortaya çıkar.

Örneğin “horoz” ve “tavuk” resimleri gösteriyor olsanız çocuk belirgin özelliklere dikkat etmeden horoza tavuk, tavuğa da horoz diyebilir.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

3) Özel öğrenme güçlüğü olan çocuklarda aşamalandırma güçlüğü vardır. Özellikle bu durum hecelerin bağlanarak kelime üretiminde göze çarpmaktadır. Üç heceli bir kelimedede, öğrenci üçüncü heceye ulaştığında birinci heceyi hatırlamaz. Bu durum kelimelerin yanlış okunmasına, yanlış okunan kelimelerinde cümlenin anlamının çökmesine neden olmaktadır. Bu durum zincirleme olarak (paragraf ve metin üzerinde) devam etmekte ve bütünün anlamını bozmaktadır.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

4) Özgül öğrenme güçlüğü olan çocuklar çok kısa süreli hafızaya sahiptirler. Bundan dolayı da kelime ve harfleri zihinde özellikleriyle ve anlamlarıyla beraber gerektiği kadar tutamazlar.

Örneğin çok kısa bir paragrafı okuduktan sonra o paragrafın ana fikrini yazamaz. Dikkatlerini yoğunlaştıramazlar.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

- Çok çabuk sıkılırlar ve su yüzden okunanı dinlemedikleri gibi kendi okuduklarını da anlamaya çalışmazlar. Şekli doğru anlatır ama çizemezler. Akşam ezberlenen şiiri sabah okuyamayabilir. Sınıftan çıkarken aklında tuttuğu ödevini ve gelince unutabilir. Bununla birlikte bir yıl önceki bir olayı, geçen yıllarda öğrendiği uzun belleğe kaydettiği bilgiyi hatırlar. Çünkü özel öğrenme güçlüğü olan çocuk olan çocuklarda bilgileri kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe aktarma sorunu vardır.

Özgül öğrenme güçlüğü olan çocuk, yaştlarının az tekrarla öğrenebildiklerini (uzun süreli belleğe geçirebildikleri) bilgileri öğrenebilmek için **çok daha fazla tekrar etmesi** gerekmektedir.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

5) Özgül öğrenme güçlüğü olan çocuğun kazanılmış bilgileri kullanmada sorunu varsa; kendiliğinden konuştuğunda, akıcı ve düzgün konuşurken, sorulara yanıt vermede aynı beceriyi gösteremez ve tutuklaşır. Konuşma anında sorulan bir soruya uygun yanıtı bulup vermede zorlanır. Geçıştirmeye çalışır. Bu çevresindeki herkes için şaşırtıcıdır. Yürürken, koşarken bir şeylere takılır, yalpalalar. Yazmaya ilişkin güçlükler yaşayabilir. Çabuk yorulur, hatalı ve ağır yazar.

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

6) Özel öğrenme güçlüğü olan çocuklarda; bezginlik, kendini güvensiz, değersiz ve kötü hissetme, yeterince zeki olmadığını düşünme, kavgacılık ve çabuk alınma gibi duygusal problemler gözlenmektedir. Bunun yanında baş ağrısı, bulantı, karın ağrısı bedensel yakınmalar ya da okula gitmede isteksizlik görülebilir. Bazen de sınıf içinde çeşitli komiklik ya da yaramazlıklar yaparak dikkate çekmeye çalışırlar.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERDE EN SIK GÖRÜLEN 10 ÖZELLİK

- Önemli gelişimsel alanlarda gecikme
- Dürtüsellik- düşünmeden hareket etme (DEHAB ile karıştırılıyor)
- Duygusal dalgalanma- duygularda hızlı değişim
- Genel koordinasyon eksikliği
- Dikkat bozukluğu
- Algı- motor bozukluğu
- Bellek ve düşünme bozuklukları
- Belirgin akademik problemler
- Konuşma ve konuşma seslerini öğrenme bozuklukları
- Merkezi sinir sistemi düzensizliği ve bozukluğu belirtileri

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNÜN ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

- Disleksi: disleksi, okuma güçlüğüdür. Okurken atlama, harfleri sesle uyduramama, anlamı bozma, hızlı okuyamama, harf ya da hecelerin yerini değiştirme, anlamama gibi bir takım özellikleri vardır.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNÜN ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

- Disgrafi: disgrafi, yazma güçlüğüdür. Yazım hataları, yazmada düzensizlik, bazı harf ya da heceleri yanlış yazma, bazı harfleri tersten yazma, b-d, m-n, ı-i, d-t gibi harfleri karıştırma, sözcükler arası boşluk bırakmadan yazma gibi bozukluklara rastlanabilir.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜNÜN ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

- Diskalkuli: diskalkuli ise aritmetik bozukluktur. Matematik terimlerini, sayıları, sembolleri tanımlayamama, problem çözümünde izlenecek adımlara karar verememe, eldeli sayıları toplamayı unutmama, çarpım tablosunda sınıfından geride kalma şeklinde görülen bir bozukluktur.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ BELİRTİLERİ

- ❑ Geç konuşma.
- ❑ Sözcük dağarcığının yaşına göre beklenenin altında olması.
- ❑ Ses ya da hecelerin ardışıklığını öğrenmede, sözcükleri doğru telaffuz etmede güçlük yaşama. Örneğin “kitap” yerine “kipatlar” demeleri.
- ❑ Basit kafiyeli sözcükleri yani “kar”, “nar” gibi veya “kas”, “tas” gibi kelimeleri öğrenmede ve ayırt etmede zorlanma.
- ❑ Sesleri, renkleri, rakamları ve geometrik şekilleri öğrenme ve ayırt etmede güçlük yaşama.
- ❑ Zaman, mekân ve yön kavramlarını öğrenmede, yaşına uygun oyunları anlamada ve uygulamada zorlanma.
- ❑ Akıl yürütme ve sorun çözmede zorlanma. Örneğin basit bir örüntü verildiğinde örüntünün nasıl devam etmesi gerektiğini kestirememesi.
- ❑ Yeni becerileri öğrenmede yavaşlık.
- ❑ Psikomotor becerilerinde yaşlarına göre beklenenin altında olması.
- ❑ Denge ve motor koordinasyonları geç ve / veya yetersiz gelişim gösterir. Sıklıkla düşmeleri, el tercihlerinin gecikmesi ile örneklendirilebilir.

İLKOKUL DÖNEMİ ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ BELİRTİLERİ

- ❑ Yönergeleri takip etmekte,
- ❑ Evde ve okulda organize olmakta,
- ❑ Sözlü yönergeleri anlamakta,
- ❑ Öğrenmek ve öğrendiğini hatırlamakta,
- ❑ Kelime ve cümleleri okumakta,
- ❑ Sayfa düzenine özen göstermekte,
- ❑ Güzel el yazısı yazmakta,
- ❑ Matematik işlemlerini ve problemlerini yapmakta,
- ❑ Okul ödevlerine odaklanabilmek ve bitirmekte,
- ❑ Ve öğrendiklerini sözlü veya yazılı olarak aktarmakta zorlanmaktadır.

EĞİTİM ORTAMINDA NELER YAPILABİLİR?

İlk olarak öğretmenler çocukta bu şekilde bir güçlük yaşadığını sezerse mutlaka aile ile iletişime geçmelidir. Aile ile beraber ilerlemek her zaman işi daha da kolaylaştırır. Durumu rehberlik servisi ile paylaşmalı ve tanılama için gereken adımların izlenmesini takip etmelisiniz.

TANILAMA SÜRECİ

- Hastane Raporu
(ÇÖZGER- Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu)
- Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu
- RAM'dan randevu alma
- RAM'dan gelen rapora göre BEP hazırlama

EĞİTİM ORTAMINDA NELER YAPILABİLİR?

- Anlama becerileri ile ilgili stratejiler (sessiz okuma zaman, okuma takibi),
- Sesle ilgili stratejiler (hatırlatıcı öğretmek, sesler için resim harf tabloları kullanmak.)
- Heceleme becerisi ile ilgili beceriler(zor hecelenen sözcük örneklerini kullanmak, sık kullanılan sözcükleri vermek).
- El yazısı ile ilgili stratejiler (bireysel yazı tahtası kullanmak, sessiz bir ortam oluşturmak).

EĞİTİM ORTAMINDA NELER YAPILABİLİR?

- Matematik ile ilgili stratejiler (matematikte örüntüleri öğretmek)
- Öğrencilerin sınıfa katılımını sağlamak, öğrencilerin performansını değerlendirmek
- Öğrenciyi öğretmenin yanına oturtmak,
- Dikkat dağıtıcı olmayan çalışma alanı sağlamak
- Ev ödevleri vermek, tekrarı sağlamak

EĞİTİM ORTAMINDA NELER YAPILABİLİR?

- Davranış değiştirme tekniği kullanmak (istenmeyen bir davranış sergilediğinde bunu görmezden gelerek bundan uzaklaştırıp istenen davranış gösterdiğinde de fark ederek bunu pekiştirmek) vb. alışmalarla eğitim ortamında da bazı küçük desteklerle öğrencilerimize yardımcı olabiliriz.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN BİREYLERİN AİLELERİNE ÖNERİLER

- ❑ Çocuğunuzun öğretmeni ile mutlaka işbirliğı içinde olun.
- ❑ Çocuğunuzun güçlü yönlerini birlikte keşfedin ve bu yönlerini pekiştirin. Güçlük yaşadığı yerlerde öğretmeni ile işbirliğı yaparak çözümler üretin.
- ❑ Disleksisi olan çocukların birçoğı durumlarının farkındadırlar fakat bu durumları neden yaşadıklarını bilememektedirler. Bu da kendilerini kötü hissetmelerine ve özgüvenlerinin düşmesine neden olur. Çocuğunuzun özgüveninin gelişmesi için destek olun.
- ❑ Çocuğunuzun takdir edilecek yönlerini onu motive etmede kullanın.
- ❑ Kendi başına becerebilecekleri şeyleri, onun yerine yapmayın.
- ❑ Çocuğunuzun diğer çocuklarla aynı potansiyele sahip, fakat daha fazla zamana ve anlayışa gereksinimi olduğu gerçeğini unutmayın.
- ❑ Başarmakta zorlandığı bir görev için ona baskı yapmayın veya eleştirmeyin.

Özel öğrenme güçlüğü eğitim sürecinde amaç, çocuğun gelişimsel döneminden beklenen becerileri kazanmasını ve var olan potansiyelini kullanabilmesini sağlamaktır. Eğitim yalnızca okuma-yazma ve matematik becerileri üzerine odaklanmaz.

İnce ve kaba motor, şekil-zemin algısı, görsel algı, işitsel motor, yönerge takip edebilme, yönleri tayin edebilme, kendini, çevresini ve öğrenme süreçlerini organize etme gibi becerilerin gelişimi için de çalışmalar yapılır.

Özel öğrenme güçlüğünde verilen eğitim,
çocuğun öğrenmesini sağlamaktan ziyade **nasıl**
öğrenmesi gerektiğini öğretmek üzerine kuruludur.
Çocuğun aldığı eğitim ile öğrendiklerini hayatına
aktarabilmesi ve kendi başına öğrenme eylemini
gerçekleştirebiliyor olması gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki özel öğrenme güçlüğü özel bir öğrenme süreci gerektirir.

Bu noktada yapılması gereken şey **geç kalınmadan** çocuğun doğru eğitime ulaşmasını sağlamaktır.

ÖRNEK ÇALIŞMALAR

AMAÇ: Sayı kavramı ve Görsel Algıyı Geliştirme
Yönerge: Her satırda aynı parçaları kullanarak bir sayıyı yazınız.

1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5

Wissnet Çalışmalar

DİKKAT ETKİNLİĞİ
EŞLEŞTİRME ETKİNLİKLERİ

Şekilleri eşleştiniz ve yanlarındaki kodları eşleştirdiğiniz kutuların yanına yazınız.

☐			E3T
☐			5JK
☐			B9M
☐			R6Y
☐			J7C
☐			S6E
☐			M1Y
☐			K5M
☐			B6U
☐			9NH

www.mustafa-turan.com

<https://www.mustafa-turan.com/kategoriler/ozel-egitim>

KATILIMIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM

Hazırlayan Ve Sunan
Zeynep Fatma AYTEKİN
Nazilli RAM Müdür Yardımcısı